

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ (2024/2025-72)

DÜNYA EMZİRME HAFTASI 1-7 AĞUSTOS (2025)

Dünya Emzirme Haftası ne zaman ve hangi amaçla belirlenmiştir?^{1 2}

Dünya Emzirme Haftası, her yıl 1-7 Ağustos tarihleri arasında emzirmenin korunması, desteklenmesi ve anne sütü ile beslenmenin teşvik edilmesi amacıyla düzenlenen küresel bir farkındalık etkinliğidir. Bu tarih 1990 yılında İtalya’da yayımlanan ve emzirme konusundaki küresel girişimlerin temelini oluşturan *Innocenti Deklarasyonu* anısı için belirlenmiştir. Dünya Sağlık Örgütü, Birleşmiş Milletler Uluslararası Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF) ve Emzirmeyi Destekleme Dünya İttifakı katkılarıyla yürütülen bu hafta, emzirmenin yaşam boyu sağlık, gelişim ve toplumsal eşitlik için güçlü bir temel oluşturduğunu vurgulamaktadır. Türkiye’de ise 1991 yılında, uluslararası gelişmelerle uyumlu olarak T.C. Sağlık Bakanlığı ve UNICEF iş birliğiyle “Anne Sütünün Teşviki ve Bebek Dostu Sağlık Kuruluşları Programı” hayata geçirilmiştir.

Emzirmenin anne ve çocuk sağlığına başlıca katkıları nelerdir?^{3 4}

Doğumdan itibaren ilk 6 ay boyunca sadece anne sütüyle beslenmenin bebek ve anne için birçok faydası bulunmaktadır. Anne sütü, yalnızca gelişmekte olan ülkelerde değil, sanayileşmiş toplumlarda da görülen gastrointestinal enfeksiyonlara karşı güçlü bir koruma sağlamaktadır. Doğumdan sonraki ilk saat içinde emzirmenin başlatılması, yenidoğanı enfeksiyonlardan korumakta ve yenidoğan ölümlerini azaltmaktadır.

Emzirilen çocukların ileri yaşlarda aşırı kilolu veya obez olma ihtimali daha düşüktür. Ayrıca astım, şeker hastalığı, akciğer ve kulak enfeksiyonları ile ani bebek ölümü sendromu görülme riski de azalmaktadır. Bunun yanında, bilişsel testlerde daha iyi performans gösterdikleri ve okula devam oranlarının daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Emzirme, annelerde meme ve yumurtalık kanseri riskini azaltmaktadır. Şeker hastalığı ve yüksek tansiyon gelişme olasılığını düşürmektedir. Ayrıca demir eksikliği anemisi ve doğum sonrası depresyon riskini azaltarak annenin hem fiziksel hem de psikolojik sağlığını korumaktadır.

Dünya’da ve Türkiye’de emzirme eğilimler nasıldır? ⁴

Dünya genelinde 6 aydan küçük bebeklerin yalnızca %41’i sadece anne sütüyle beslenmektedir. İki yaşına kadar emzirilmeye devam eden çocukların yüzdesi yaklaşık 45’tir.

¹[Internet] World Breastfeeding Week: 1-7 August, WHO <https://www.who.int/campaigns/world-breastfeeding-week/2025> Erişim Tarihi: 25.07.2025

² [Internet] 1-7 Ağustos Emzirme Haftası, T.C. Sağlık Bakanlığı <https://www.saglik.gov.tr/TR,96999/1-7-agustos-emzirme-haftasi.html> Erişim Tarihi: 25.07.2025

³ [Internet] Breastfeeding, WHO <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/infant-and-young-child-feeding> Erişim Tarihi: 25.07.2025

⁴ T.C. Sağlık Bakanlığı. (2022). *Türkiye Beslenme Rehberi (TÜBER) 2022*. Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü. <https://hsgm.saglik.gov.tr>.

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ (2024/2025-72)

Yapılan araştırmalar, her beş bebekten üçünün doğumdan sonraki ilk saat içinde emzirilmediğini ve yalnızca her üç bebekten birinin 6 ay boyunca sadece anne sütü ile beslendiğini göstermektedir. Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması 2018 (TNSA-2018) verilerine göre, Türkiye’de bebeklerin %98’i yaşamlarının bir döneminde emzirilmiştir. İlk bir saat içinde emzirme sıklığı %71, altı aydan küçük bebeklerde sadece anne sütü ile beslenme sıklığı %41, 4-5 aylık bebeklerde bu sıklık %14’tür. Bir yaşındaki bebeklerin %66’sı emzirilmeye devam etmektedir. Ortalama emzirme süresi ise 16,7 aydır.

Dünya Emzirme Haftası 2025 teması nedir? ^{1 5}

Dünya Emzirme Haftasının 2025 yılı teması, **“Emzirmeye yatırım yapın, geleceğe yatırım yapın”** olarak belirlenmiştir. Bu yılın kampanyası, hamilelikten erken çocukluk dönemine kadar nitelikli ve sürekli emzirme desteği sağlayan sağlık sistemlerinin güçlendirilmesini, kadınları ve bebekleri önceleyen politika ve yasaların uygulanmasını, emzirme hakkının korunması için toplumsal dayanışmanın artırılmasını hedeflemektedir. Emzirmenin yalnızca bebek ve anne sağlığına değil, uzun vadede sağlık harcamalarının azaltılması ve bilişsel gelişimin desteklenmesi yoluyla toplumsal refaha da katkıda bulunduğu vurgulanmaktadır. Emzirme desteğine yatırım yapmak, toplum sağlığını korumak, ekonomiyi güçlendirmek ve gelecek nesillerin refahını sağlamak için en etkili yollardan biridir. Doğru politikalar ve destekleyici uygulamalar sayesinde, son on yılda 6 ay boyunca sadece anne sütüyle beslenen bebekler Dünya genelinde %10, bazı ülkelerde ise %20 artmıştır. Bu nedenle emzirmeyi desteklemek hem halk sağlığını iyileştiren hem de gelecek nesillerin sağlıklı ve güçlü yetişmesine katkı sağlayan en önemli adımlardan biridir.

Şekil 1. 2025 yılı temasına ait orijinal görsel⁶

⁵[Internet] <https://www.who.int/campaigns/world-breastfeeding-week/2025/key-messages> Erişim Tarihi: 25.07.2025

⁶[Internet] The Annual Campaign, WABA <https://waba.org.my/wbw/> Erişim Tarihi: 25.07.2025